

Súd: Okresný súd Čadca  
Spisová značka: 7P/44/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319203149  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Vojtášová  
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5319203149.12

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: M. B., G.. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Matičné nám. 1617, 022 01 Čadca, dieťa rodičov: matky - M.. Z. B., P.. V., G.. XX. XX. XXXX, bytom U. XXX/XA, XXX XX Č., zastúpená: Mgr. Tomáš Michnica, advokát, so sídlom Na Priekope 174/13, 010 01 Žilina, IČO: 53 198 646 a otca - T.. M. B., P.. B., G.. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Č. O. Č. XXX, zastúpený: JUDr. Michaela Poláčková, LL. M., advokátka, so sídlom Palárikova 88, 022 01 Čadca, IČO: 42 071 828, za účasti Okresnej prokuratúry Čadca, so sídlom 17. novembra 1567, 022 01 Čadca, o zmenu úpravy styku, zákaz styku, zmenu úpravy osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, nariadenie výchovného opatrenia, zníženie výživného, zvýšenie výživného, takto

### r o z h o d o l :

I. Konanie o návrhu matky na zmenu úpravy styku - zúženie styku otca s maloletým M. z a s t a v u j e .

II. Konanie o Protinávru otca na zmenu úpravy osobnej starostlivosti o maloletého M. zo dňa 27. 01. 2020 z a s t a v u j e .

III. Návrh matky na zákaz styku otca s maloletým M. z a m i e t a .

IV. Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. XP/X/XXXX - XX zo dňa XX. XX. XXXX vo výrokoch V., VI. a VII. o úprave styku otca s maloletým M. m e n í tak, že styk otca s maloletým M. sa bude realizovať spontánne, na základe vzájomnej dohody rodičov.

V. N a r i a d ť u j e v ý c h o v n é o p a t r e n i e a u k l a d á matke a otcovi povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, a to v pravidelných intervaloch, podľa pokynov psychológa, v rozsahu minimálne 20 stretnutí a u k l a d á s a maloletému M. povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ak to psychológ v nadväznosti na výsledky poradenstva poskytnutého rodičom, vyhodnotí ako nevyhnutné, a to v rozsahu a podľa pokynov psychológa s tým, že matka j e p o v i n n á zabezpečiť prítomnosť maloletého M. na takomto poradenstve.

VI. Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .

VII. Návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a .

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 29. 11. 2019 žiadala matka zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému M., a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým M. každý párný víkend v sobotu v čase od 14:30 hod. do 17:00 hod. za prítomnosti matky a každý nepárny víkend v nedeľu v čase od 14:30 hod. do 17:00 hod. za prítomnosti matky a otec je povinný prispievať na výživu maloletého M. sumou 200,- € mesačne. Matka v návrhu tvrdila, že otec násilným a nevyberavým spôsobom doslova tlačí na matku, aby rešpektovala rozsah stretávania otca s maloletým, pritom neberie ohľad na záujmy maloletého a jeho odmietavý postoj k otcovi. Maloletý stále vyžaduje, aby pri stretávaní s otcom bola prítomná aj matka, odlúčenie od matky nesie veľmi ťažko a nechce sa s otcom stretávať sám. Vzťah otca a maloletého nie je vybudovaný na takej úrovni, aby mohol maloletý tráviť čas s otcom sám a bez prítomnosti matky, maloletý nie je citovo na otca naviazaný, práve naopak, jeho citová väzba je veľmi úzko spojená s matkou. Násilné správanie otca pri uplatňovaní si jeho práva stretávať sa s maloletým len zhoršuje situáciu a veľmi negatívne vplýva na psychiku maloletého. Je predčasné, aby sa maloletý stretával s otcom sám, predovšetkým preto, že má z otca strach a bojí sa byť s ním osamote. Situácia sa natoľko vyhrotila, že po naliehaní otca, aby sa maloletý s ním stretol a ten zo strachu nechcel, privolať otec policajnú hliadku na adresu trvalého bydliska matky a de facto násilným spôsobom sa domáhal toho, aby maloletý išiel na stretnutie s otcom sám, hoci maloletý sa otca bál a nechcel ísť s ním bez matky. K návrhu na zvýšenie výživného matka neuviedla žiadne dôvody.

2. Okresný súd Čadca Uznesením sp. zn. 7P/44/2019 zo dňa 13. 02. 2020 konanie v časti o návrhu matky na zvýšenie výživného zastavil z dôvodu, že matka vzala návrh na začatie konania späť v časti o zvýšení výživného, s čím otec a kolízny opatrovník súhlasili. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 11. 2020.

3. Otec vo vyjadrení k návrhu matky zo dňa 27. 01. 2020 vzniesol protinávrh na zmenu úpravy osobnej starostlivosti o maloletého M. a žiadal, aby súd maloletého M. zveril do osobnej starostlivosti otca, obaja rodičia budú maloletého zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok, poberateľom štátnych sociálnych dávok na maloletého bude otec, nárok na daňový bonus na maloletého si bude uplatňovať matka, matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 150,- € mesačne, a zároveň upravil styk matky s maloletým v protinávru v bližšie špecifikovaných intervaloch, v ktorých sa mal realizovať bez prítomnosti otca. Poprel všetky tvrdenia matky uvedené v návrhu, pretože sú nepravdivé a sledujú jediný zámer matky, ktorým je odlúčenie otca od maloletého. Matka si od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku riadne neplní svoje povinnosti, pretože otcovi aktívne bráni v styku s maloletým, hlavne tým, že sa otcovi v čase, keď si má maloletého prevziať, vyhýba, neotvára dvere, nedvíha telefón, neodpovedá na SMS, tají a klame o tom, kde sa maloletý nachádza, alebo sa vyhovára na chorobu maloletého, resp. na jeho iný program. Pokiaľ sa otcovi napriek týmto obštrukciám podarí matku s maloletým zastihnúť, styk s maloletým prebieha iba v prítomnosti matky, ktorá otcovi znemožňuje odviesť maloletého mimo jej dosahu. Maloletý má s otcom vybudovaný pekný vzťah a nebojí sa ho. Matka však až prehnane k sebe maloletého citovo pripútava, preto je bojzlivý, nekomunikatívny a uzavretý, čo môže neskôr vyústiť aj do jeho psychických problémov. Z dôvodu obáv o výchovu a vývin maloletého navrhol, aby súd zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti. U maloletého je nevyhnutné okamžite začať s inou výchovou, než akú mu poskytuje matka, a to takou výchovou, ktorá ho povedie k väčšej samostatnosti a k príprave na plnenie povinností zodpovedajúcich jeho veku.

4. V priebehu súdneho konania matka podala ďalší návrh týkajúci sa styku otca s maloletým, ktorým navrhla zákaz styku otca s maloletým, konanie bolo vedené na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 14P/49/2020. Okresný súd Čadca Uznesením sp. zn. 7P/44/2019 zo dňa 21. 10. 2020 spojil konanie o návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, protinávru otca na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 7P/44/2019 a konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 14P/49/2020 na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod spoločnou sp. zn. 7P/44/2019. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 10. 2020. Matka návrh na zákaz styku otca s maloletým odôvodňovala predovšetkým tým, že maloletý má z otca strach, obáva sa, že otec opäť zavolá na neho a jeho matku políciu, má obavu z toho, že ho otec bude chcieť uniesť na neznáme miesto a nedovolí mu stretnúť sa so svojou matkou. Otec opakovane maloletému povedal, že ho násilím zavrie do bytu v obci Čierne a že ho bude vychovávať sám bez prítomnosti matky. Otec sa matke opakovane vyhrážal, že raz príde pre maloletého sám a unesie ho na neznáme miesto.

Maloletý matke povedal, že v noci naštartuje auto, prelezie bránu a od otca utečie, pokiaľ by otec splnil svoje vyhrážky. Takéto extrémne stresové situácie veľmi negatívne vplyvajú na maloleté dieťa a matka chce maloletého od týchto situácií ochrániť. Po každom stretnutí s otcom je maloletý veľmi rozrušený, máva nočné mory a dokonca sa v noci pomočuje. Opakovane nastala situácia, kedy bola na adresu trvalého pobytu matky privolaná policajná hliadka z iniciatívy otca, keď sa domáhal násilným spôsobom na stretnutie s maloletým. Tieto situácie neprospievajú maloletému, maloletý má z otca strach a psychicky to na neho veľmi zle vplyva. Otec psychicky týra matku, atakuje ju nemiestnymi správami a poznámkami, či už sám alebo aj za prítomnosti maloletého. Otec nemá o maloletého takmer žiadny záujem, nezaujíma sa o jeho zdravotný stav a jediným dôvodom, prečo chce tráviť s maloletým čas, je ten, aby matku naďalej psychicky týral a ponižoval ju ako ženu.

5. Kolízny opatrovník vo Vyjadrení k znaleckému posudku zo dňa 03. 12. 2021 navrhol nariadiť rodičom a maloletému dieťaťu výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Čadca s cieľom dosiahnuť aspoň minimálnu možnosť stretávania sa otca s maloletým synom. Nariadiť výchovné opatrenie, podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v špecializovanom zariadení navrhol aj otec prostredníctvom jeho právneho zástupcu na pojednávaní dňa 22. 02. 2022 za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi, pretože v prvom rade je potrebné odstrániť problém komunikácie medzi rodičmi. Nariadenie výchovného opatrenia odporučila aj prokurátorka. Matka nesúhlasila s výchovným opatrením s odkazom na závery znalkyne, aby sa výchovnému opatreniu dieťa nepodrobovalo, a pokiaľ by sa mala matka výchovnému opatreniu podrobovať, tak nesúhlasí, pretože sa nechce stretnúť s otcom dieťaťa.

6. Na pojednávaní dňa 22. 02. 2022 vznesol otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu ústne do zápisnice návrh na zníženie výživného na sumu 120,- € mesačne, počnúc dňom 22. 02. 2022, z dôvodu, že otec uzatvoril manželstvo a vznikla mu nová vyživovacia povinnosť voči maloletej N.. Matka s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasila, poukazovala na to, že samotná skutočnosť, že otec má inú vyživovaciu povinnosť, nemôže byť na ujmu maloletého M.. Príjem otca je podobný, možno vyšší, ako bol v minulosti.

7. Matka na poslednom pojednávaní dňa 31. 05. 2022 prostredníctvom svojho právneho zástupcu vznesla ústne do zápisnice návrh na zvýšenie výživného na maloletého M. na sumu 200,- € mesačne od právoplatnosti rozsudku z dôvodu, že v priebehu konania sa výdavky na maloletého, ako aj na domácnosť u matky, zvýšili. Otec nesúhlasil so zvýšením výživného a zotrval na návrhu na zníženie výživného na sumu 120,- € mesačne s tým, že aj druhé dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a zníženie o 30,- € je dôvodné vzhľadom na príjem otca a jeho výdavky, ako aj na to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

8. Kolízna opatrovníčka a prokurátorka sa k návrhom ohľadom výživného vyjadrili tak, že rozhodnutie ponechávajú na úvahe súdu.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, znalecké dokazovanie, vrátane výsluchu znalkyne, výsluchom svedkov B. V., ktorý je otec matky maloletého a M. G., ktorá je sestrou matky maloletého a listinnými dôkazmi.

10. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému M. bolo naposledy rozhodnuté Rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 9P/7/2019 - 77 zo dňa 01. 07. 2019, ktorým súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého M. a na čas po rozvode zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia, otcovi maloletého uložil povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 150,- € mesačne, a zároveň bol upravený styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým M. každý párnny víkend od piatka 16:00 hod. do nedele 16:00 hod. s možnosťou prítomnosti matky do 30. 09. 2019, od 01. 10. 2019 bez prítomnosti matky každý nepárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod. Rozsudok nadobudol právoplatnosť ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému M. na čas po rozvode dňa 21. 08. 2019. Zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že na takejto úprave rodičovských práv a povinností k maloletému M. na čas po rozvode sa rodičia dohodli.

11. Rozsudok neobsahuje odôvodnenie, preto súd zisťoval v tom čase existujúce pomery u maloletého a jeho rodičov z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise sp. zn. 9P/7/2019 a zistil nasledujúce skutočnosti. V tom čase matka bývala s maloletým v rodičovskom dome, kde na poschodí mali k dispozícii 2 izby a ostatné priestory mali spoločné s rodičmi. Matka bola zamestnaná ako lekárka v spoločnosti M.-V., A.. P.. U.., maloletý M. bol prihlásený do súkromnej materskej škôlky v Čadci. Matka nesúhlasila s návrhom otca na striedavú starostlivosť, uviedla, že maloletý nechce byť sám u otca a žiadala, aby maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti. Uvedené vyplýva zo Správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 14. 06. 2019, z ktorej zároveň vyplýva, že v čase návštevy u matky bol prítomný aj maloletý M., avšak pohovor s ním sa im nepodarilo uskutočniť, dieťa nechcelo zostať bez prítomnosti matky. V tom čase otec býval v 3-izbovom byte, ktorý sa nachádzal nad firmou C., A.. P.. U.., ktorú vlastní rodina otca dieťaťa, v ktorej bol otec zamestnaný. V danom čase (v roku 2018) bol priemerný čistý mesačný zárobok otca 12.427,- Kč (Potvrdenie zamestnávateľa otca C., A.. P.. U.. z č. I. 9). Priemerný čistý mesačný príjem matky za obdobie od 05/2018 do 04/2019 bol vo výške 687,- € (Potvrdenie M.-V., A.. P.. U.. - zamestnávateľa matky z č. I. 47).

12. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Nakoľko obaja rodičia žiadali zmenu doterajšej úpravy rodičovských práv a povinností, v prvom rade súd zisťoval či došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu úpravy rodičovských práv a povinností. Porovnaním pomerov v čase poslednej úpravy rodičovských práv a povinností a súčasnosti pre súd vyplynulo, že došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu úpravy styku otca s maloletým M., neodôvodňuje však zmenu výšky doposiaľ určeného výživného.

Návrh matky na zmenu úpravy styku - zúženie styku otca s maloletým M. a protinávrh otca na zmenu úpravy osobnej starostlivosti o maloletého M. (výroky I. a II.)

13. Na pojednávaní dňa 31. 05. 2022 vzala matka pôvodný návrh na zmenu úpravy styku - zúženie styku otca s maloletým späť a žiadala konanie v tejto časti zastaviť. Otec, kolízna opatrovníčka a prokurátorka s čiastočným zastavením konania súhlasili.

14. Zároveň aj otec na tomto pojednávaní vzal späť protinávrh na zmenu úpravy osobnej starostlivosti o maloletého M., ktorým žiadal zveriť maloletého do jeho osobnej starostlivosti a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Matka, kolízna opatrovníčka a prokurátorka so späťvzatím protinávrhu otca súhlasili.

15. Vzhľadom k tomu, že matka a otec vzali v týchto častiach svoje návrhy späť, uplatnili svoje dispozičné právo, ktoré súd rešpektoval, a keďže ostatní účastníci so späťvzatím v tejto časti súhlasili, súd konanie o návrhu matky na zmenu úpravy styku - zúženie styku otca s maloletým M. a konanie o Protinávrhu otca na zmenu úpravy osobnej starostlivosti o maloletého M. zo dňa 27. 01. 2020, v súlade s § 29, ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), zastavil. Zmena pôvodnej úpravy styku otca s maloletým a zákaz styku otca s maloletým (výroky III. a IV.)

16. Primárne bolo potrebné v konaní posúdiť či nastala zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu doterajšej úpravy styku otca s maloletým, ak áno, v akom rozsahu má byť upravený styk, príp. či je potrebné styk otca s maloletým zakázať, teda aká forma úpravy styku otca s maloletým je v danom prípade najvhodnejšia.

17. Nesporné medzi účastníkmi bolo, že pôvodná úprava styku otca s maloletým v zmysle Rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 9P/7/2019 - 77 zo dňa 01. 07. 2019 sa realizovala len do času, kým sa styk otca s maloletým uskutočňoval v prítomnosti matky. Styk v neprítomnosti matky sa nere realizoval ani jedenkrát. Obaja rodičia jeden druhého navzájom obviňovali, že druhý rodič zodpovedá za to, že maloletý sa nechce s otcom stretávať. Matka tvrdila, že maloletý sa odmieta stretávať s otcom sám, pretože má z otca strach. Otec tvrdil, že matka otcovi aktívne bráni v styku s maloletým a znemožňuje odviesť maloletého mimo jej dosahu. Momentálne sa otec so synom osobne nestretáva a nie je s ním v žiadnom inom kontakte.

18. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru: Psychológia, odvetvie: Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých. Zo Znaleckého posudku č. 3/2020 vypracovaného

znalkyňou M.. A. B. (č. I. 114 a nasl.) ako aj z výsluchu znalkyne na pojednávaní konanom dňa 31. 05. 2022, súd zistil, že maloletý M. má v porovnaní s otcom vybudovaný silnejší citový vzťah s matkou, ktorá je pre neho prirodzenou vzťahovou osobou. Maloletý M. je bystrý a citlivý chlapec, osobnosť má detskú vo vývine bez známk disharmonického vývinu, aj bez známk traumatizácie. Navonok pôsobí spokojne, spoločensky, socializovane, ale v prežívaní má známky diskkrétnej neurotizácie. Sebavedomie má vzhľadom k veku nižšie. Má sklon k výraznejším pocitom viny a inhibícii negatívnych afektov, čo sa môže prejavíť psychosomatickými ťažkosťami. Pocity viny sú vysoko pravdepodobne dôsledkom sporov rodičov o syna. Osobnosť matky je akcentovaná s histriónskymi črtami. Navonok sa snaží pôsobiť ako spoločenská a dobre prispôsobivá, vo vnútri však zápasí s množstvom vnútorných problémov a konfliktov, ktoré môžu prameniť z jej krehkého sebaobrazu, nakopenia negatívnych afektov a zo vzťahových sklamaní. Vlastné negatívne stránky má len slabo integrované. Osobnosť otca je menej zrelá, aktuálne v popredí k neurotickému spracovaniu vnútorných konfliktov, čo sa môže prejavíť sklonom k somatizáciám afektov. Vplyvom nejasnosti situácie, aj vplyvom negatívnych afektov, môže mať sklon prechodne k chybným úsudkom o senzitivnej vzťahovačnosti. Vo vzťahoch má sklon skôr k akčnejším sociálnym roliam, niekedy môže byť aj direktívnejší. Maloletý M. má k svojej matke vybudovaný pevnejší vzťah ako k svojmu otcovi. Matku vníma ako svoju primárnu vzťahovú osobu, ktorá s ním bola v intenzívnejšom kontakte od jeho narodenia. Matku vníma ako stabilnejšiu a istejšiu ako otca. Zároveň veľmi citlivo reaguje na emócie matky, vníma matkin odpor voči otcovi a identifikuje sa s ním. Svojho otca vníma skôr na okraji svojho sveta. Nemá ho zaradeného do vnímania svojej rodiny. Vysielala k nemu iba negatívne citové výmeny a hoci od otca výrazne veľa negatívnych citových výmen nepociťuje, aj tak verbalizuje, že sa ho bojí. Jeho strach nie je postavený na vyslovene negatívnych zážitkoch s otcom, ale skôr na identifikácii sa s postojmi matky voči otcovi. Odpor voči otcovi môže do istej miery posilňovať aj otec sám, ktorý v prítomnosti matky nedokáže potlačiť animozitu voči nej, čo syn veľmi citlivo vníma. Keďže dieťa doteraz nemalo priestor k budovaniu si vzťahu s otcom bez prítomnosti matky, v podstate ani nezažilo, aký otec môže byť sám za seba. Vzťah rodičov navzájom je sytený pocitmi minulých krívd a samozrejme, aj sklamaní. Rodičia navzájom komunikujú vysoko konfliktným spôsobom, namiesto konštruktívneho rozhovoru o potrebách syna, obaja skízavali do vyčítania si minulých chýb. Nezhody rodičov, hlavne, keď s nimi je maloletý M. konfrontovaný buď priamo alebo sprostredkované, majú vplyv na jeho zvýšené prežívanie pocitov viny a zvýraznenie neurotizácie, čo môže viesť k psychosomatickým ťažkostiam. Maloletý M. jasne vníma, že matka je voči otcovi v odpore a keďže má tendenciu sa s ňou identifikovať, tak preberá aj jej postoje voči otcovi. Matka síce verbalizuje, že synovi v stretávaní nebráni, ale tón jej hlasu, neverbálne komunikačné prejavy, poznámky o otcovi, keď o ňom hovorí s tretími osobami, dávajú synovi jasne najavo jej postoj voči otcovi. V rámci znaleckého skúmania boli prítomné u matky neverbálne prejavy, ktorými dávala aj pred synom jasne najavo odpor voči otcovi. Je pravdepodobné, že keďže sa to dialo v rámci znaleckého skúmania, deje sa to aj inokedy. Na druhej strane, otec v prítomnosti syna má nevhodné poznámky na adresu matky, pred synom naznačoval, že matka klame, alebo situáciu hodnotí nesprávne, čo v chlapcovi vzhľadom na silnú identifikáciu s matkou mohlo ešte viac posilniť odpor voči otcovi. Matka je tá, ktorá svojím správaním a postojmi môže odpor syna voči otcovi posilňovať. Ak by v skutočnosti akceptovala právo syna na vzťah s jeho otcom, tak by sa snažila jeho odpor voči otcovi zmierňovať bez ohľadu na to, čo si sama o otcovi myslí, alebo aké vzájomné spory a osobné zranenia si s otcom ako partneri uštedrili. Maloletý M. v priebehu znaleckého skúmania viackrát verbalizoval, že má z otca strach. Jeho strach však nie je postavený na reálnych negatívnych skúsenostiach, ktoré by dávali predpoklad k vzniku tak silného odporu. Strach z otca má maloletý M. hlavne preto, že sa identifikuje s matkou, ktorej postoj voči otcovi je z jej neverbálnej komunikácie zjavný. Strach, ktorý maloletý M. vníma, je skôr strach z reakcie matky ako strach z otca a jeho správania. Vníma, že keby išiel k otcovi, tak mama by bola z toho vydesená, to nechce dopustiť a navyše, ak by mama bola z toho vydesená, tak predsa otec musí byť strašný človek a strašných ľudí sa bojíme - to je detská logika. Pre dieťa je zdrojom informácií o svete práve jeho najbližší dospelý, a preto odmieta otca. Spôsob výchovy matky nepôsobí na pozitívne budovanie vzťahu maloletého k jeho otcovi a k jeho rodine. Otec je v tomto v jasnej nevýhode, pretože bez kontaktu nie je možné budovať si vzťah. Aktuálne maloletý M. nie je schopný tráviť s otcom dlhší vzťah osamote, pretože sa podvedome obáva, ako by to znášala jeho matka. Nie je ani na tak intenzívny kontakt s otcom zvyknutý a prítomnosť matky môže skôr kontakt syna s otcom zhoršovať ako zlepšovať.

19. Zo záveru znaleckého posudku vyplynulo, že ideálnym riešením aktuálne vzniknutej situácie by bola možnosť postupne si s otcom budovať vzťah na základe vlastných skúseností, čo v prítomnosti matky momentálne nie je možné. Na druhej strane je vysoko pravdepodobné, že ak by súd nariadil stretávanie

sa syna bez prítomnosti matky, tak sa to aj tak nebude dať realizovať. Znalkyňa hovorila s maloletým M. o tom, ako by si vedel predstaviť kontakt s otcom a sám navrhol on-line stretnutia. Pri rozhovore s oboma rodičmi a maloletým M. matka tento návrh nekomentovala, iba uviedla, že ona synovi nebráni, ale syn sám sa nechce stretávať a keď bude chcieť, tak mu stretávanie umožní. Neskôr z e-mailu otca vyplynulo, že matka neguje aj takýto spôsob kontaktu syna s otcom. Matka na pojednávaní k tomu uviedla, že syn povedal, že s otcom komunikovať nebude, už ho ani nevolá otec. Keď videl, že mu napísal mail, sám si ho zablokoval. Keď mu poslal kuriérom darček, povedal, že ho nechce a ona ho nútiť nemôže. Hoci to matka najskôr vylučovala, následne, na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu navrhla, aby bol styk otca upravený prostredníctvom on-line komunikácie každú druhú sobotu aspoň pol hodinu, nakoľko podľa znalkyne je toto pre M. prijateľné. Na ďalšom pojednávaní obaja rodičia zhodne uviedli, že ani touto formou maloletý M. s otcom nekomunikoval, len mu oznámil, že ho nechce počuť, nechce s ním komunikovať a napriek tomu, že otec ho opakovane v priebehu mesiacov február až apríl 2022 kontaktoval, maloletý M. žiadnym spôsobom nereagoval. Z uvedeného vyplýva, že aktuálne nie je možná komunikácia otca s maloletým M. ani touto formou. Maloletý M. vylučuje akýkoľvek kontakt so svojím otcom. Znalkyňa k tomu uviedla, že je vo vnútornom konflikte, preto sa takto správa. Chce už mať od toho celého pokoj. Z celej situácie je už preťažený, a preto si vybral matku, aby vytesnil otca, pretože matka je pre neho bližšou osobou a vždy aj bola. Môže sa to u ňo prejavovať i psychosomaticky, ako tvrdila matka, že vždy, keď mal telefonovať s otcom, bol rozrušený, spotený, chvel sa, nechcel ísť na druhý deň do školy, mával búšenie srdca.

20. Maloletý M. napriek opakovaným snahám a pokusom otca, akýkoľvek kontakt s otcom odmieta, či už osobný alebo formou on-line komunikácie, napr. cez Skype. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že aktuálna úprava styku otca s maloletým sa dlhodobo nerealizuje, a preto je potrebné ju zmeniť.

21. V danom prípade nie je dôvodný zákaz styku otca s maloletým, ako navrhla matka. Matka odôvodňovala svoj návrh najmä tým, že maloletý má z otca strach, otec sa k synovi nevhodne správal (napr. kontroloval mu ústa či jedol čokoládu a pod.) a psychicky to na neho veľmi zle vplyva. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Z uvedeného vyplýva, že styk maloletého dieťaťa s rodičom možno zakázať, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. V zmysle uvedeného pôjde o výnimočné prípady, ktoré musia byť dostatočne preukázané, pretože pri takomto rozhodnutí bude vždy zákaz styku viesť k postupnému úpadku vzťahu dieťaťa s rodičom, a teda, k ujme dieťaťa.

22. Správanie sa otca k maloletému v minulosti, ktoré popisovala matka, nemožno vyhodnotiť ako dôvodné na taký vážny zásah do rodičovských práv a povinností, aký predstavuje zákaz styku rodiča s dieťaťom. K správaniu sa otca k maloletému vypočul súd na návrh matky aj svedkov - otca matky maloletého B. V. a sestru matky maloletého M. G., ktorí zhodne potvrdili, že otec sa maloletému M. po narodení nevenoval, neprejavoval mu city a M. má z otca veľký strach. Strach z otca verbalizoval i samotný M. pred znalkyňou. Zo znaleckého vyšetrenia však jednoznačne vyplynulo, že jeho strach nemá reálne základy, nie je postavený na reálnych negatívnych skúsenostiach, ktoré by dávali predpoklad vzniku tak silného odmietania. Jeho strach nie je postavený na vyslovene negatívnych zážitkoch s otcom, ale skôr na identifikácii sa s postojmi matky voči otcovi. Strach z otca má maloletý hlavne preto, že sa identifikuje s matkou, ktorej negatívny postoj voči otcovi je zjavný a M. má skôr strach z reakcie matky ako strach z otca a jeho správania. Vníma, že keby odišiel k otcovi, tak by mama bola z toho vydesená. Zo znaleckého dokazovania jednoznačne vyplynulo, že je v záujme maloletého, aby sa s otcom stretával a vzájomne si budovali vzťah. Nie je v záujme maloletého, aby mal prerušený kontakt s otcom na dlhú dobu, môže to mať na ňo vplyv i v budúcnosti. Úplné vylúčenie otca zo života maloletého ho môže v budúcnosti ovplyvniť, napríklad tak, že keď bude dospievať, môže mať pocit, že otec nemal o neho záujem, čo môže mať dopad na jeho sebavedomie, tiež môže mať pocit hnevu voči nemu, môže sa cítiť, že bol nechcený. Môže to v ňom vyvolať pocity vnútornej neistoty, nižšieho sebavedomia. Záleží to od toho, či sa stretne s inými sýtiacimi vzťahmi a tiež od toho, ako mu bude vysvetlené, že otec nebol v jeho živote. Raz si uvedomí, že mu otec v živote chýbal a môže mať pocit viny, že môže za to, že otec sa vytratil z jeho života, pretože on sklony k pocitom viny má. Tiež sa môže stať, že v budúcnosti, keď bude vo vyššom veku alebo v dospelosti a dozvie sa, že otec o neho „bojoval“, tak môže začať pociťovať hnev

voči matke. Znalčka výslovne uviedla, že M. má túžbu po rodine, túžbu mať otca a potrebuje vedieť, že otec má o ňho záujem. Vzhľadom na uvedené nie je žiaden relevantný dôvod na zákaz styku otca s maloletým, preto súd návrh matky na zákaz styku otca s maloletým zamietol.

23. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že aktuálne nie je vhodné upraviť styk otca s maloletým osobným kontaktom v neprítomnosti matky, pretože pokiaľ by aj súd takouto formou styk upravil, možno s určitosťou konštatovať, že by sa takýto styk nere realizoval. Ako vhodná úprava styku otca s maloletým neprichádza do úvahy ani realizácia styku v prítomnosti matky, keďže rodičia navzájom komunikujú vysoko-konfliktným spôsobom, nedokážu komunikovať konštruktívne ohľadom potrieb maloletého syna a ich vzťah je vysoko poznačený pocitmi minulých krívd a sklamaní. V prípade takejto formy styku otca s maloletým by nemal maloletý M. spolu s otcom dostatočný priestor na budovanie si vzťahu na základe vlastných skúseností.

24. V súčasnosti nie je možná úprava styku otca s maloletým v určitých konkrétnych časových intervaloch, keďže M. akýkoľvek kontakt s otcom odmieta, na druhej strane nie je v záujme maloletého úplne vytesniť otca z jeho života, pretože to môže mať na ňho v budúcnosti negatívne dôsledky. Práve naopak, v záujme dieťaťa je, aby si s otcom budovali vzájomne vzťah, ktorý sa však nedá budovať bez kontaktu. Akákoľvek konkrétna úprava styku otca s maloletým nie je v súčasnosti realizovateľná, a zároveň nie je v záujme dieťaťa nútiť ho stretávať sa s otcom, pretože tým by sa jeho odpor ešte zvýšil. Vzhľadom na tieto okolnosti sa aktuálne javí najvhodnejšie styk otca s maloletým neupravovať stanovením konkrétnych časových intervaloch súdnym rozhodnutím a ponechať ho na spontánnu realizáciu podľa dohody rodičov, aby rodičia, ktorí primárne zodpovedajú za správny vývoj dieťaťa, sa dohodli, akým spôsobom a v akých časových intervaloch sa bude styk otca s maloletým v budúcnosti realizovať. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Za výchovu a vývoj dieťaťa nesú spoločnú zodpovednosť. Súd verí rodičom, že im skutočne ide v prvom rade o dobro svojho dieťaťa, a preto očakáva, že budú schopní dohodnúť sa v záujme maloletého M. na stretávaní sa otca s dieťaťom a styk sa bude realizovať spontánne po vzájomnej dohode rodičov. K tomu budú potrebovať rodičia odbornú pomoc, preto zároveň súd nariadil výchovné opatrenie.

Výchovné opatrenie (výrok V.)

25. Návrh kolízneho opatrovníka a návrh otca na nariadenie výchovného opatrenia, aby sa rodičia a maloletý podrobili odbornému psychologickému poradenstvu v špecializovanom zariadení, s ktorým súhlasila i prokurátorka, považoval súd za dôvodný. Znalčka výslovne odporučila, aby rodičia absolvovali odborné poradenstvo u psychológa. Takúto formu výchovného opatrenia môže súd nariadiť podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa.

26. Matka s nariadením výchovného opatrenia nesúhlasila a ako dôvod uviedla, že sa nechce stretnúť s otcom dieťaťa a vo vzťahu k maloletému odkázala len na závery znalkyne, podľa ktorých odporučila, aby sa výchovnému opatreniu dieťa nepodrobovalo. Tieto dôvody nesúhlasu matky nemožno vyhodnotiť ako dôvodné a relevantné. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že dohoda rodičov ohľadom stretávania sa otca s maloletým M., vzhľadom na ich výrazne konfliktný vzťah, bude možná až keď obaja rodičia začnú v prvom rade brať do úvahy potreby svojho syna a budú sa o obnovu vzájomnej komunikácie snažiť zo všetkých síl, pretože práve táto ich vysoko konfliktná komunikácia je zdrojom a príčinou nielen odmietania otca zo strany maloletého ale predovšetkým jeho vnútornej neurotizácie, nižšieho sebavedomia a pocitov viny čo sa i neho aj reálne prejavuje rôznymi psychosomatickými ťažkosťami (nechutenstvo, trávacie ťažkosti, kardiologické problémy a pod.). Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že tieto problémy spôsobuje maloletému dlhodobý spor rodičov a konflikt medzi nimi. Prioritne nezhody medzi rodičmi majú veľmi negatívny dopad na psychiku maloletého a keď je maloletý nimi konfrontovaný, či už priamo alebo sprostredkované, tak u ňho vždy zvyšujú vnútorný pocit konfliktu, čo môže vyústiť do pocitov viny a odporu, ktorý sa prejaví tým, že nechce mať už s tým nič spoločné, nechce sa k tomu vracieť, a preto takýmto spôsobom odmieta akýkoľvek kontakt s otcom. Zo znaleckého dokazovania však jednoznačne vyplynulo, že pokiaľ sa zlepší vzťah medzi rodičmi a ich vzájomná komunikácia, zlepší sa i vzťah maloletého M. k svojmu otcovi. Pokiaľ skončí vzájomný spor medzi rodičmi, skončí i odpor maloletého voči otcovi. Dokiaľ matka nebude kontakt syna s otcom podporovať, tak ho syn bude odmietať. Preto by mali obaja rodičia urobiť všetko preto, aby sa ich vzájomná komunikácia zlepšila, rovnako ako ich vzájomný vzťah. Zároveň je

potrebné, aby otec zmenil svoju komunikáciu a správanie sa voči M.. Potom možno dôvodne očakávať, že sa zmení postoj M. voči svojmu otcovi.

27. Zlepšenie komunikácie medzi rodičmi však v aktuálnej situácii nie je možné bez pomoci odborníka, nakoľko obaja rodičia sú až príliš „zahltení“ pocitmi vzájomných krívd a sklamaní. Rodičia navzájom komunikujú vysoko konfliktným spôsobom. Jednoznačne sa v tomto zmysle vyjadrila znalkyňa a je to zrejmé aj zo správania sa rodičov pred súdom. Je potrebné rodičom vysvetliť, ako s maloletým M. hovoriť, ako sa k nemu správať, ako sa pred ním vyjadrovať o druhom rodičovi, čomu môže pomôcť odborné psychologické poradenstvo. Takéto poradenstvo môže pomôcť rodičom nájsť spoločnú reč v prospech M. a nastaviť také komunikačné vzorce, aby boli funkčné a došlo k zlepšeniu ich komunikácii a ukončeniu dlhodobého vzájomného konfliktu. Je potrebné, aby si rodičia uvedomili, že je to potrebné nielen v ich záujme, ale predovšetkým v záujme ich spoločného syna. Preto by sa mali o obnovu vzájomnej komunikácie snažiť obaja zo všetkých síl.

28. V tejto súvislosti považuje súd za potrebné uviesť, že rodičia by si mali uvedomiť, že napriek všetkému, čo sa medzi nimi stalo, ako aj napriek tomu, že ich vzájomný vzťah skončil, zostali naďalej obaja rodičmi maloletého M.. Mali by sa preto obaja povzniesť nad vzájomné výhrady jedného voči druhému a prestať obviňovať jeden druhého zo vzniknutej situácie, pretože obaja spoločne zodpovedajú za vzniknutú situáciu a v záujme maloletého by sa mohli i mali pokúsiť zmeniť svoje postoje a správanie. Matka maloletého by mala rešpektovať, že maloletý má svojho biologického otca, ktorý má záujem venovať sa svojmu synovi, stretávať sa s ním, podieľať sa na jeho výchove a starostlivosť oň a predovšetkým si uvedomiť, že to môže maloletému len prospieť a je v jeho záujme mať s vlastným otcom dobrý vzťah. Úplné vylúčenie otca zo života M. nie je v jeho najlepšom záujme, práve naopak, môže (nemusi) ho to negatívne poznačiť (ako uviedla znalkyňa, môže to vyvolať u ňo pocit vnútornej neistoty, nižšieho sebavedomia a pocity viny). Zároveň je tu i riziko, že keď si M. v budúcnosti uvedomí, že otec o neho bojoval a aký negatívny prístup mala jeho matka, bez ochoty podieľať sa na zlepšení vzťahu medzi rodičmi navzájom a najmä na zlepšení vzťahu maloletého k otcovi, môže začať pociťovať hnev práve voči matke. Na druhej strane i otec si musí uvedomiť svoje pochybenia z minulosti a najmä fakt, že akýmkoľvek nátlakom na maloletého (či už priamym alebo nepriamym) ako aj akoukoľvek negatívnou informáciou či reakciou voči matke, vyvoláva u maloletého ešte väčší odpor. M. má ako prirodzenú vzťahovú osobu matku a citlivo vníma, keď niekto na ňu priamo alebo nepriamo reaguje negatívne. Znalkyňa opakovane a jednoznačne uviedla, že obaja rodičia majú rezervy vo vzájomnej komunikácii, nevedia spolu komunikovať nekonfliktne a pri ich vzájomných rozhovoroch išlo často dieťa do úzadia, riešili si iné veci. Je však potrebné, aby si obaja rodičia viac všímali potreby dieťaťa. Je potrebné, aby rodičia začali chápať, že potreby ich dieťaťa majú prednosť pred ich vlastnými potrebami.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody nariadil súd výchovné opatrenie a uložil matke a otcovi povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na referáte Poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, a to v pravidelných intervaloch podľa pokynov psychológa v rozsahu minimálne 20 stretnutí. Súď zároveň uložil maloletému M. povinnosť podrobiť sa takémuto poradenstvu, a to v prípade, ak psychológ v nadväznosti na výsledky poradenstva poskytnutého rodičom, to vyhodnotí ako nevyhnutné, a to v rozsahu a podľa pokynov psychológa. Súď vychádzal pritom z vyjadrení znalkyne, že v prvom rade rodičia by sa mali takémuto odbornému psychologickému poradenstvu podrobiť a v závislosti od situácie, či a ako budú rodičia schopní v budúcnosti spolu komunikovať, je možné, aby sa takéhoto poradenstva zúčastnil i maloletý, avšak v aktuálnej situácii, ktorá v súčasnosti je daná, neodporučila, aby sa maloletý takéhoto poradenstva zúčastňoval, pretože na ňo to môže mať v súčasnosti skôr negatívny dopad, môže sa opäť cítiť vinným, že sa ho musia zúčastňovať kvôli nemu. Preto súď uložil výchovné opatrenie prioritne rodičom maloletého a v prípade, že v budúcnosti na základe výsledkov poradenstva poskytnutého rodičom to psychológ vyhodnotí ako nevyhnutné, čo samozrejme predpokladá, že to bude v záujme maloletého M., uložil súď takúto povinnosť i maloletému M.. Súď však opätovne zdôrazňuje, že takáto povinnosť vznikne maloletému M. až v takom prípade, že to psychológ v nadväznosti na výsledky poradenstva poskytnutého rodičom, vyhodnotí ako nevyhnutné a na prospech maloletého. V takom prípade je matka, ktorá zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, povinná zabezpečiť prítomnosť maloletého M. na takomto poradenstve.

Výživné (výroky VI. a VII.)

30. V konaní sa primárne riešila otázka úpravy styku otca s maloletým, resp. zmena osobnej starostlivosti o maloletého. Návrh na zníženie výživného vzniesol otec až na predposlednom pojednávaní a matka vzniesla návrh na zvýšenie výživného až na poslednom pojednávaní. Otec odôvodňoval návrh na zníženie výživného na sumu 120,- € mesačne, počnúc dňom 22. 02. 2022 tým, že uzatvoril manželstvo a vznikla mu nová vyživovacia povinnosť voči maloletej N.. Matka návrh na zvýšenie výživného na maloletého M. na sumu 200,- € mesačne od právoplatnosti rozsudku odôvodňovala tým, že v priebehu konania sa výdavky na maloletého, ako aj na domácnosť u matky, zvýšili.

31. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživné možné len na návrh. S poukazom na § 78 ods. 1 Zákona o rodine súd skúmal, k akej zmene pomerov na strane účastníkov od posledného rozhodnutia došlo. Pod zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, či už na strane oprávneného, alebo na strane povinného. Zákon o rodine umožňuje ak sa zmenia pomery na strane rodičov, prípadne na strane detí samotných, aby výživné bolo novým spôsobom upravené. Samozrejme nejde o akúkoľvek zmenu, ale o takú zmenu, ktorá má význam pre záver, že výživné určené v predchádzajúcom rozhodnutí už nezodpovedá zmenenej situácii a to jednak na strane osôb vyživovo povinných, tak i osoby k výžive oprávnenej.

32. Naposledy bolo rozhodnuté o výživnom vyššie uvedeným Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/7/2019 - 77 zo dňa 01. 07. 2019. V tom čase maloletý M. navštevoval materskú školu. V súčasnosti chodí do 2. ročníka základnej školy. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím sa zvýšili výdavky predovšetkým v súvislosti s vyšším vekom maloletého a jeho nástupom na základnú školu. Samotnú skutočnosť, že dieťa nastúpi na základnú školu, je potrebné vyhodnotiť ako zmenu pomerov, ktorá má vplyv na určenie výšky výživného. Nie je potrebné osobitne dokazovať skutočnosti, že nástupom dieťaťa do základnej školy vznikajú výdavky na prvotné zabezpečenie všetkých školských potrieb, lebo ide o všeobecne známu skutočnosť. V danom prípade matka tieto výdavky riadne špecifikovala, a to nasledovne: oblečenie, topánky, úbor na cvičenie 80,- € mesačne, hračky, koničky, lego 120,- €, družina 15,- € mesačne, drogéria, kozmetika, lieky, čaje 30,- € mesačne, kaderník 4,- € mesačne, strava 70,- € týždenne, obedy v škole 200,- € ročne, cestovné do školy 10,- až 15,- € mesačne. Okrem toho matka uviedla výdavky na hračky, koničky a lego 120,- € mesačne, ktorá suma sa javila súdu neprímerane vysoká a za primeranú sumu považoval súd 20,- € mesačne. Matka ďalej uviedla jednorazové výdavky na zakúpenie bicykla, prilby a pomôcok 250,- €. Zakúpenie počítača a web-kamery na dištančné vyučovanie 400,- €, tlačiarne 350,- €, náplní do tlačiarne 380,- € (na 10 mesiacov), návštevu u zubára 50,- €, školské výlety, divadlo, karnevalové masky 40,- €, školská taška 90,- €, návšteva knižnice - členské 5,- €, lyžiarske potreby a platby inštruktovi 100,- €, mobil 30,- € a kredit 10,- €. Výdavky na školu a školské potreby (písanky, perá, ceruzky a pod.) 150,- € ročne. Potreby pre domáce zvieratká (mačka, škrečok) 15,- € mesačne. Matka ďalej uviedla výdavky na domácnosť, nájom a energie 280,- € mesačne a jednorazové výdavky na novú kuchyňu vrátane spotrebičov v celkovej výške 2.400,- €. Vzhľadom na to, že od poslednej úpravy výšky výživného uplynuli 3 roky i vzhľadom na výdavky špecifikované matkou, je nepochybné, že v porovnaní s predchádzajúcim obdobím vzrástli výdavky na stravu, oblečenie, obuv, hygienické potreby, školské pomôcky a potreby, koničky u maloletého. Na strane maloletého došlo k podstatnej zmene pomerov v porovnaní s predchádzajúcim obdobím aj v súvislosti s jeho fyzickým rastom a vyspíevaním.

33. Na strane matky maloletého v porovnaní s predchádzajúcim obdobím nedošlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko matka je naďalej zamestnaná u toho istého zamestnávateľa M.-V., A.. P. U., v tejto firme je zároveň jedinou spoločníčkou a konateľkou. Jej príjem sa však čiastočne zvýšil, nakoľko podľa potvrdenia zamestnávateľa bola jej čistá mzda za obdobie od 01/2021 do 01/2022 v priemere 854,20 € mesačne. Matka netvrdila, že by na jej strane nastala podstatná zmena pomerov a ani súd nezistil takúto okolnosť vykonaným dokazovaním a čiastočné zvýšenie príjmu matky nemožno považovať za podstatnú zmenu pomerov na jej strane.

34. Rovnako i otec pracuje v tej istej firme ako v minulosti C., A.. P. U., ktorú vlastní rodina otca. Z potvrdení o súhrne vymeriavacích základov za roky 2020, 2021 a 2022 vyplýva, že vymeriavací základ v roku 2020 bol v celkovej výške 92.050,- Kč, čo predstavuje

7.670,83 Kč mesačne, vymeriavací základ v roku 2021 bol v celkovej výške 88.158,- Kč, čo predstavuje 7.346,50 Kč mesačne a vymeriavací základ za január a máj 2022 bol v celkovej výške 17.000,- Kč, čo predstavuje 8.500,- Kč mesačne. V mesiacoch február, marec a apríl 2022 bol otec práceneschopný, poberal nemocenské dávky vo výške cca. 200,- € mesačne. Z uvedeného je zrejmé, že príjem otca sa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím čiastočne znížil, otec však neuviedol žiaden relevantný dôvod, pre ktorý došlo k zníženiu jeho príjmu. Súd má za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať príjem minimálne vo výške, akú dosahoval v minulosti, tak, aby bol schopný platiť doposiaľ určené výživné. Otec neuvádzal ako dôvod návrhu na zníženie výživného zníženie jeho príjmu, práve naopak, tvrdil, že naďalej pracuje, kde pracoval a jeho príjem je v podstate rovnaký. Hoci z potvrdenia zamestnávateľa vyplýva, že jeho príjem je nižší ako v minulosti, pokiaľ otec tvrdil, že jeho príjem je v podstate rovnaký, dospel súd k záveru, že k zmene pomerov na strane otca v tomto smere ohľadom výšky príjmu nedošlo. Zo sobášneho listu a rodného listu mal súd preukázané tvrdenie otca, že uzatvoril manželstvo dňa XX. XX. XXXX a vznikla mu nová vyživovacia povinnosť voči maloletej N. B., G.. XX. XX. XXXX. Vznik novej vyživovacej povinnosti voči manželke a maloletej dcére považuje súdna prax za jeden z dôvodov odôvodňujúcich zníženie výživného, preto i súd vyhodnotil túto okolnosť ako podstatnú zmenu pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného.

35. Pri posudzovaní zmeny pomerov je potrebné komplexne vyhodnotiť, či a k akej zmene pomerov došlo na strane osôb oprávnených a osôb povinných. V danom prípade, ako súd vyššie uviedol, došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktorá by sama o sebe odôvodňovala zvýšenie výživného. Na druhej strane však došlo k zmene pomerov i na strane otca maloletého dieťaťa, ktorá by sama o sebe znamenala dôvod na zníženie výživného, preto súd dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné ponechať doposiaľ určené výživné vo výške 150,- € mesačne. Hoci na strane otca nastala podstatná zmena pomerov odôvodňujúca zníženie výživného spočívajúca vo vzniku nových vyživovacích povinností, súd výživné znížiť nemohol, pretože na druhej strane došlo k podstatnej zmene pomerov i na strane maloletého dieťaťa spočívajúcej v jeho nástupe na základnú školu a k zvýšeniu s tým súvisiacich výdavkov.

36. Hoci otec uzatvoril manželstvo pred rokom a pol, dňa XX. XX. XXXX, nová vyživovacia povinnosť voči maloletej dcére N. mu vznikla pred rokom, dňa XX. XX. XXXX, zníženie výživného z týchto dôvodov žiadal až dňa 22. 02. 2022 a doposiaľ určené výživné platiť, i z tohto dôvodu má súd za to, že jeho možnosti a schopnosti mu umožňujú naďalej platiť výživné v doposiaľ určenej výške napriek tomu, že na jeho strane vznikli ďalšie vyživovacie povinnosti. Rovnako posudzoval súd i návrh matky na zvýšenie výživného, keď maloletý M. začal navštevovať základnú školu pred rokom a pol, dňa XX. XX. XXXX a matka podala návrh na zvýšenie výživného až dňa 31. 05. 2022, preto má súd za to, že matka, vzhľadom na jej príjem a dosiaľ uhrádzané výživné zo strany otca, je schopná pokryť odôvodnené výdavky maloletého.

37. Z uvedených dôvodov súd návrhy oboch rodičov na zníženie a zvýšenie výživného ako nedôvodné zamietol.

Trovy konania (výrok VIII.)

38. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 v spojení s § 57 CMP. Matka si uplatnila voči otcovi náhradu trov konania, ale žiaden dôvod pre takéto rozhodnutie neuviedla. Nakoľko zákon neustanovuje inak, pričom súd nevidel dôvod, že by bolo spravodlivé, aby bola priznaná náhrada trov konania niektorému z účastníkov konania v zmysle § 55 CMP, o trovách konania rozhodol súd tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

#### **Poučenie:**

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd Čadca.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie

považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125, ods. 3 CSP, podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.